

А. К. Куліченко, Т. В. Тітієвська

ЛАТИНСЬКА МОВА ТА МЕДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

ЗБІРНИК

завдань для організації самостійної роботи
студентів I курсу медичних факультетів
спеціальностей 222 “Медицина”,
224 “Технології медичної діагностики та лікування”,
спеціалізація “Лабораторна діагностика”,
227 “Фізична терапія, Ерготерапія”, 228 “Педіатрія”

Запоріжжя
2020

**ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ**

А. К. Куліченко, Т. В. Тітієвська

ЛАТИНСЬКА МОВА ТА МЕДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

ЗБІРНИК

завдань для організації самостійної роботи
студентів I курсу медичних факультетів
спеціальностей 222 “Медицина”,
224 “Технології медичної діагностики та лікування”,
спеціалізація “Лабораторна діагностика”,
227 “Фізична терапія, Ерготерапія”, 228 “Педіатрія”

**Запоріжжя
2020**

УДК 811.124:61](075.8+079)

Л 27

*Збірник рекомендовано до використання
цикловою методичною комісією
Запорізького державного медичного університету
(протокол № 1 від 27.09.2020)*

Рецензенти:

С.В. Чугін – канд. мед. наук, доцент, доцент кафедри анатомії людини, оперативної хірургії та топографічної анатомії Запорізького державного медичного університету.

Р.Г. Шрамко – канд. філол. наук, доцент кафедри англійської та німецької філології Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка.

Автори-укладачі:

А.К. Куліченко – канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов Запорізького державного медичного університету.

Т.В. Тітієвська – старший викладач кафедри іноземних мов Запорізького державного медичного університету.

Л27

Латинська мова та медична термінологія. Зб. завд. для орг. самост. роб. студ. I курсу мед. ф-тів спец. 222 “Медицина”, 224 “Технології медичної діагностики та лікування”, спеціалізація “Лабораторна діагностика”, 227 “Фізична терапія, Ерготерапія”, 228 “Педіатрія” / авт.-уклад. А.К. Куліченко, Т.В. Тітієвська. – Запоріжжя [ЗДМУ], 2020. – 73 с.

Збірник завдань для організації самостійної роботи студентів I курсу медичних факультетів спеціальностей 222 “Медицина”, 224 “Технології медичної діагностики та лікування”, спеціалізація “Лабораторна діагностика”, 227 “Фізична терапія, Ерготерапія”, 228 “Педіатрія” містить завдання для закріплення і перевірки набутих вмінь й навичок з дисципліни “Латинська мова та медична термінологія”.

УДК 811.124:61](075.8+079)

© Куліченко А.К., Тітієвська Т.В., 2020

© ЗДМУ, 2020

ЗМІСТ

Передмова.....	5
РОЗДІЛ 1. АНАТОМІЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ.....	7
Вступ. Фонетика. Алфавіт. Класифікація голосних і приголосних. Дифтонги. Диграфи. Буквосполучення.....	7
Фонетика. Довгота і короткість. Наголос.....	8
Поняття “науковий термін”. Структура анатомо-гістологічних термінів. Граматичні категорії іменника, характеристика відмін, словникова форма іменників, визначення основи іменника, називний і родовий відмінок, їх роль у побудові термінів. Неузгоджене означення, способи перекладу... 10	10
Граматичні категорії прикметника, поділ на групи. Родові закінчення, визначення основи. Узгоджене означення.....	12
Морфологічна і синтаксична структура багатослівного анатомічного терміна з різними типами означень.....	13
Іменники I відміни. Лексика. Сталі вирази. Грецькі іменники і відміни. Найбільш вживані прийменники з Acc. і Abl.....	15
Іменники II відміни, чоловічий, середній рід. Лексика. Сталі вирази, суфікси.....	17
Системне вивчення прикметників 1 групи. Лексика. Дієприкметники минулого часу пасивного стану. Лексика. Суфікси. Сталі вирази.....	19
Іменники III відміни. Знаходження основи, типи, парадигми всіх родів. Узгодження іменників iii відміни з прикметниками I-II відмін.....	21
Іменники III відміни. Чоловічий рід. Винятки. Сталі вирази. Лексика.....	23
Іменники III відміни. Жіночий рід. Винятки. Лексика. Сталі вирази. Особливості відмінювання іменників на –sis.....	25
Іменники III відміни. Середній рід. Винятки. Сталі вирази. Лексика.....	26
Особливості відмінювання іменника vas, vasis n та іменників грецького походження на –ta.....	29
Прикметники III відміни. Дієприкметники теперішнього часу активного стану, їх вживання в анатомічній термінології.....	31
Ступені порівняння прикметників в медичній термінології.....	33
Вивчення іменників IV-V відміни. Винятки. Лексика. Сталі вирази.....	35
РОЗДІЛ 2. КЛІНІЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ.....	37
Поняття «клінічна термінологія». Види клінічних термінів. Структура термінів-комполітів латинською та українською мовами. Грецькі дублети іменників I відміни. Кінцеві терміноелементи і відміни.....	37
Грецькі дублети іменників II відміни. Кінцеві терміноелементи II відміни.....	39
Грецькі дублети прикметників I-II відміни. Participium perfecti passivi у клінічній термінології.....	41
Грецькі дублети іменників III відміни чоловічого роду.....	43
Грецькі дублети іменників III відміни жіночого роду. Суфікси –itis; –ōsis;	

–iasis.....	45
Грецькі дублети іменників III відміни середнього роду. Кінцеві терміноелементи III відміни. Суфікси –oma; –ema.....	47
Грецькі дублети прикметників III відміни. Дієприкметники теперішнього часу активного стану.....	49
Грецькі дублети іменників IV-V відмін.....	51
Словотвір. Латинські та грецькі префікси. Числівники в ролі префіксів. Грецькі дублети латинських займенників і прислівників.....	53
Структура діагнозів та їх переклад. Найуживаніші європейські скорочення в клінічній термінології.....	55
РОЗДІЛ 3. ФАРМАЦЕВТИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ.....	57
Дієслово. Основні відомості про дієслово. Наказовий спосіб. Теперішній час дійсного способу активного і пасивного станів. Дієслово sum, esse....	57
Хімічна номенклатура. Назви хімічних елементів, кислот, солей, оксидів, складних ефірів.....	59
Відомості про фармацевтичну термінологію. Фармацевтичні частотні відрізки в назвах препаратів.....	61
Рецепт, його структура. Розгорнуті і скорочені прописи рецептів. Латинська номенклатура лікарських форм. Додаткові написи в рецептах. Найуживаніші дієслівні форми у рецепті.....	63
Рецепт. Виписування рецептів на рідкі лікарські форми. Скорочення в рецептах.....	66
Рецепт. Виписування рецептів на м'які лікарські форми. Скорочення в рецептах.....	68
Рецепт. Виписування рецептів на тверді лікарські форми. Скорочення в рецептах.....	70
Список використаної та рекомендованої літератури.....	72

ПЕРЕДМОВА

Збірник завдань для організації самостійної роботи з дисципліни “Латинська мова та медична термінологія” орієнтовано на студентів I курсу медичних факультетів спеціальностей 222 “Медицина”, 224 “Технології медичної діагностики та лікування”, спеціалізація “Лабораторна діагностика”, 227 “Фізична терапія, Ерготерапія”, 228 “Педіатрія”.

Метою викладання латинської мови у вищих навчальних медичних закладах є опанування майбутніми лікарями сучасною медичною термінологією. Алфавіт, фонетика, лексика та будова слова латинської й давньогрецької мов продовжує займати провідні позиції в розвитку медичної, фармацевтичної, клінічної, мікробіологічної та інших термінологічних системах.

Національна та міжнародна фармакопея у більшості випадків використовує латинську дефініцію лікарського засобу як офіційну. У багатьох країнах рецепти виписують латинською мовою. Володіння елементами латинської граматики та греко-латинських моделей словотворення полегшує розуміння студентами і лікарями спеціальної літератури всіма європейськими мовами.

Курс латинської мови націлено переважно на вивчення медичної термінології. У цьому контексті вивчають теоретичні та практичні питання, пов'язані з формуванням й функціонуванням термінів у різних номенклатурах, що складають медичну термінологію. На I курсі студенти опановують основи функціонування медичної термінології, а також поглиблюють й розширюють її вивчення протягом наступних років у контексті фундаментальних дисциплін.

По закінченню дисципліни “Латинська мова та медична термінологія” студенти повинні вміти:

- читати та писати терміни латинською мовою;
- використовувати знання елементарної граматики (систему закінчень, узгодження іменника та прикметника, відмінювання дієслів тощо);

- перекладати медичні терміни та рецепти будь-якої складності з латинської мови українською та з української латинською, не використовуючи словники;

- володіти принципами побудови номенклатур латинської мови (анатомічної, гістологічної, клінічної та фармацевтичної);

- знати способи творення медичних термінів;

- знаходити та розуміти грецькі терміноелементи в структурі клінічних термінів;

- вміти оперувати близько 900 лексичними одиницями на рівні довготривалої пам'яті.

Тому метою цього збірника є перевірка вмінь та навичок, які набули студенти під час вивчення дисципліни “Латинська мова та медична термінологія”. Збірник складається з передмови, завдань поточного контролю та списку використаної й рекомендованої літератури.

Відповідно до програми виокремлюємо три розділи:

- *анатомічна термінологія* (метою є перевірка набутих вмінь та навичок правильного вживання граматичних конструкцій латинської мови під час утворення анатомічних термінів);

- *клінічна термінологія* (метою є перевірка набутих вмінь та навичок щодо утворення складних термінів-слів, які складаються з основи та терміноелементу грецького походження).

- *фармацевтична термінологія* (метою є перевірка здатності оформити латинську частину рецепту).

Пропонуємо використовувати представлені завдання після перевірки домашнього завдання, що було пов'язане з попередньою вивченою темою. До кожної теми подано три завдання.

Збірник створено як додаток до національного підручника з латинської мови та медичної термінології за редакцією доц. Смольської Л.Ю.

РОЗДІЛ 1. АНАТОМІЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

ВСТУП. ФОНЕТИКА. АЛФАВІТ. КЛАСИФІКАЦІЯ ГОЛОСНИХ І ПРИГОЛОСНИХ. ДИФТОНГИ. ДИГРАФИ. БУКВОСПОЛУЧЕННЯ.

Завдання № 1

1. Напишіть латинськими літерами:

екстра, екце, медітаціо, Реум (*з диграфом*), харта.

2. Напишіть латинськими літерами, беручи до уваги орфографію грецьких префіксів та коренів:

Етімідіnum, Метандріолум, гіпертонус, Аміназінум, Анапірінум.

Завдання № 2

1. Напишіть латинськими літерами:

лінгва, фока (*з диграфом*), кваліс, діета (*з дифтонгом*), уксор.

2. Напишіть латинськими літерами, беручи до уваги орфографію грецьких префіксів та коренів:

Піраналум, Циклодолум, пероксидум, Гідроперітум, дистопія.

Завдання № 3

1. Напишіть латинськими літерами:

рекс, білінгвіс, кваттуор, хорус, Рамзес (*з диграфом*).

2. Напишіть латинськими літерами, беручи до уваги орфографію грецьких префіксів та коренів:

Фенолум, сімбіосіс, поема, Етанолум, Тетрацикліnum.

ФОНЕТИКА. ДОВГОТА І КОРОТКІСТЬ. НАГОЛОС.

Завдання № 1

1. Поставте наголос, користуючись правилами довготи або короткості складу:

ornamentum – орнамент

ratio – розум

Arachis – арахіс

gangraena – гангрена

2. Поставте наголос, враховуючі довготу або короткість суфіксів:

abdominalis – черевний

caninus – собачий

Stilboestrolum – Стілбестрол

gingivitis – запалення ясен

Завдання № 2

1. Поставте наголос, користуючись правилами довготи або короткості складу:

Xenophon – Ксенофон

magister – вчитель

amicitia – дружба

tenebrae – темрява

2. Поставте наголос, враховуючі довготу або короткість суфіксів:

sulfurosus – сірчаний

fractura – перелом

squamula – лусочка

nephrocarcinoma – рак нирки

Завдання № 3

1. Поставте наголос, користуючись правилами довготи або короткості складу:

caelestis – небеса

Ptolemaeus – Птолемей

insania – божевілля

thermometrum – термометр

2. Поставте наголос, враховуючі довготу або короткість суфіксів:

papula – сосочок

endometriosis – запальний процес ендометрію

Sulfadimezinum – сульфадімезін

insanabilis – невиліковний

**ПОНЯТТЯ “НАУКОВИЙ ТЕРМІН”. СТРУКТУРА АНАТОМО-
ГІСТОЛОГІЧНИХ ТЕРМІНІВ. ГРАМАТИЧНІ КАТЕГОРІЇ ІМЕННИКА,
ХАРАКТЕРИСТИКА ВІДМІН, СЛОВНИКОВА ФОРМА ІМЕННИКІВ,
ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВИ ІМЕННИКА, НАЗИВНИЙ І РОДОВИЙ
ВІДМІНОК, ЇХ РОЛЬ У ПОБУДОВІ ТЕРМІНІВ. НЕУЗГОДЖЕНЕ
ОЗНАЧЕННЯ, СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ.**

Завдання № 1

1. Визначте відміну і основу іменників:

prisma, atis n – призма

venter, ntris m – живіт

status, us m – стан

servitus, utis f – рабство

stadium, i n – стадія

2. Перекладіть терміни латинською мовою за схемою S_N-S_G:

гребінь шийки ребра

ріг відростка

поверхня горбка (tuberculum, i n)

Завдання № 2

1. Визначте відміну і основу іменників:

puella, ae f – дівчина

rex, regis m – король

paedagogus, i m – вчитель

mater, tris f – мати

scabies, ei f – короста

2. Перекладіть терміни латинською мовою за схемою S_N-S_G:

верхівка кореня зуба (корень – radix, icis f; зуб – dens, dentis m)

основа черепного склепіння (fornix, icis m склепіння)

синус каналу

Завдання № 3

1. Визначте відміну і основу іменників:

lupus, i m – вовк

lux, lucis f – світло

gloria, ae f – слава

lactis, lactis n – молоко

genu, us n – коліно

2. Перекладіть терміни латинською мовою за схемою S_N-S_G :

головка дуги хребця (vertebra, ae f)

отвір порожнини

кут ключиці

**ГРАМАТИЧНІ КАТЕГОРІЇ ПРИКМЕТНИКА, ПОДІЛ НА ГРУПИ. РОДОВІ
ЗАКІНЧЕННЯ, ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВИ. УЗГОДЖЕНЕ ОЗНАЧЕННЯ.**

Завдання № 1

1. Перекладіть анатомічні терміни латинською мовою у формах називного та родового відмінків:

поперечний відросток (processus, us m + transversus, a, um)

лобна (фронтальна) порожнина

2. Перекладіть термін латинською мовою:

поперечний відросток лобної порожнини

Завдання № 2

1. Перекладіть анатомічні терміни латинською мовою у формах називного та родового відмінків:

зовнішня апертура (apertura, ae f + externus, a, um)

лівий край (margo, inis m + sinister, tra, trum)

2. Перекладіть термін латинською мовою:

лівий край зовнішньої апертури

Завдання № 3

1. Перекладіть анатомічні терміни латинською мовою у формах називного та родового відмінків:

кам'яниста частина (pars, partis f + petrosus, a, um)

решітчаста кістка (os, ossis n + ethmoidalis, e)

2. Перекладіть термін латинською мовою:

кам'яниста частина решітчастої кістки

***МОРФОЛОГІЧНА І СИНТАКСИЧНА СТРУКТУРА БАГАТОСЛІВНОГО
АНАТОМІЧНОГО ТЕРМІНА З РІЗНИМИ ТИПАМИ ОЗНАЧЕНЬ.***

Завдання № 1

1. Перекладіть терміни українською мовою:

musculus capitis

fonticulus transversus

sulcus sinus sigmoidei

fovea costalis processus transversi

2. Перекладіть терміни латинською мовою:

тіло верхньої щелепи

біла лінія живота

альвеолярна артерія плеча

Завдання № 2

1. Перекладіть терміни українською мовою:

os femoris

vena gastrica brevis

fossa cranii media

musculus obliquus externus abdominis

2. Перекладіть терміни латинською мовою:

поверхня горбка ребра

фіброзна вагіна сухожилка

ядро мезенцефалічного тракту

ліва пульмональна артерія

Завдання № 3

1. Перекладіть терміни українською мовою:

ren dexter

fossa glandulae lacrimalis

meatus nasi superior

facies articularis capitis fibulae

2. Перекладіть терміни латинською мовою:

прямий м'яз голови

кістка стегна

кісткова перегородка носа

вертлюгова сумка сідничного м'язу

**ІМЕННИКИ І ВІДМІНИ. ЛЕКСИКА. СТАЛІ ВИРАЗИ. ГРЕЦЬКІ
ІМЕННИКИ І ВІДМІНИ. НАЙБІЛЬШ ВЖИВАНІ ПРИЙМЕННИКИ
З ACC. І ABL.**

Завдання № 1

1. Перекладіть анатомічний термін та провідмінійте:

Коронарна артерія (arteria, ae f + coronarius, a, um)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

inter scapulas

sine commissuris

б) латинською мовою:

під крило

з правою долонею

3. Перекладіть українською мовою:

vena profunda linguae

ampulla tubae uterinae

4. Перекладіть латинською мовою:

перінеальний шов

глибока вена язика

Завдання № 2

1. Перекладіть анатомічний термін та провідмінійте:

Ліва щока (bucca, ae f + sinister, tra, trum)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

in sella

ex tunicis

б) латинською мовою:

усередині ясен

з сідлом

3. Перекладіть українською мовою:

tunica conjunctiva palpebrarum (palpebra, ae f – повіка)

valvula aortae

1. Перекласти латинською мовою:

біла спайка (comissura, ae f – спайка, albus, a, um – білий)

шов наколінка

Завдання № 3

1. Перекладіть анатомічний термін та провідніайте:

слизова оболонка (tunica, ae f + mucosus, a, um)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

per gingivam

infra alas

б) латинською мовою:

з пульпою

над справжніми ребрами (verus, a, um – справжній)

3. Перекладіть українською мовою:

tunica mucosa tracheae (mucosus, a, um – mucous)

incisura mandibulae

4. Перекладіть латинською мовою:

права щока

волокно ясен

***ІМЕННИКИ ІІ ВІДМІНИ, ЧОЛОВІЧИЙ, СЕРЕДНІЙ РІД. ЛЕКСИКА.
СТАЛІ ВИРАЗИ, СУФІКСИ.***

Завдання № 1

1. Перекладіть анатомічний термін та провідмінійте:

внутрішня губа (labium, i n + internus, a, um)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

per ligamenta lata

in ganglion

б) латинською мовою:

у лівому бронху

між пальцями

3. Перекладіть українською мовою:

fundus ventriculi

musculus transversus radii

4. Перекладіть латинською мовою:

права доля головного мозку

поперечна ободова кишка

Завдання № 2

1. Перекладіть анатомічний термін та провідмінійте:

правий лікоть (cubitus, i m + dexter, tra, trum)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

per brachium dextrum

inter lobos

б) латинською мовою:

з твердого піднебіння

без гілки каналіцю

3. Перекладіть українською мовою:

colon sigmoideum

musculus capitis rectus

4. Перекладіть латинською мовою:

частка плечової кістки

тулуб поперечного горбка

Завдання № 3

1. Перекладіть анатомічний термін та провідмінійте:

тверде піднебіння (palatum, i n + durus, a, um)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

cum dentino inter labia

б) латинською мовою:

без очного яблука

у правому присінку

3. Перекладіть українською мовою:

musculi dorsi

nervus transversus colli

4. Перекладіть латинською мовою:

права доля печінки (hepar, atis n)

гілки нижньої щелепи

**СИСТЕМНЕ ВИВЧЕННЯ ПРИКМЕТНИКІВ 1 ГРУПИ. ЛЕКСИКА.
ДІЄПРИКМЕТНИКИ МИНУЛОГО ЧАСУ ПАСИВНОГО СТАНУ. ЛЕКСИКА.
СУФІКСИ. СТАЛІ ВИРАЗИ.**

Завдання № 1

1. Перекладіть анатомічний термін та провідмінійте:

оптичний нерв (nervus, i m + opticus, a, um)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

per colon transversum cum membrana introssea

б) латинською мовою:

під широкою зв'язкою

без фіброзної субстанції

3. Перекладіть українською мовою:

organa oculi accessoria

tunica conjunctiva palpebrarum

4. Перекладіть латинською мовою:

фіброзна капсула підшлункової залози (pancreas, atis n)

лускаті шви

Завдання № 2

1. Перекладіть анатомічний термін та провідмінійте:

глибока артерія (arteria, ae f + longus, a, um)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

cum nodulis lymphaticis

super scapulam dextram

б) латинською мовою:

до оптичного нерву

з товстою кишкою

3. Перекладіть українською мовою:

tunica mucosa oesophagi

collum anatomicum brachii

4. Перекладіть латинською мовою:

продірявлена речовина ніжки головного мозку

Завдання № 3

1. Перекладіть анатомічний термін та провідмініайте:

довга зв'язка (ligamentum, i n + longus, a, um)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

in costas spurias

post atrium sinistrum

б) латинською мовою:

перед щитоподібним горбком

з крилоподібною ямкою

3. Перекладіть українською мовою:

ampulla intestini crassi

nodi lymphatici profundi

4. Перекладіть латинською мовою:

слизова оболонка трахеї

сліпий отвір язика

**ІМЕННИКИ ІІІ ВІДМІНИ. ЗНАХОДЖЕННЯ ОСНОВИ, ТИПИ,
ПАРАДИГМИ ВСІХ РОДІВ. УЗГОДЖЕННЯ ІМЕННИКІВ ІІІ ВІДМІНИ З
ПРИКМЕТНИКАМИ І-ІІ ВІДМІН.**

Завдання № 1

1. Визначте основу, тип відмінювання, запишіть в Nom. і Gen. sing., Nom. і Gen. pl.:

dens, dentis m (зуб), paries, etis m (стінка), animal, alis n (тварина).

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

per parietem

cum dentibus

б) латинською мовою:

з тваринами

в правій легені

3. Перекладіть українською мовою:

radix dentis canini dextri superioris

sanguis arteriosus

4. Перекладіть латинською мовою:

шкіра лобу

права та ліва легеня

Завдання № 2

1. Визначте основу, тип відмінювання, запишіть в Nom. і Gen. sing., Nom. і Gen. pl.:

flos, oris m (квітка), larynx, unguis m (гортань), exemplar, aris n (приклад).

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

cum floribus

sub laryngem

б) латинською мовою:

для прикладу

через гортань

3. Перекладіть українською мовою:

corpus unguis

tuberositas ossis cuboidei

4. Перекладіть латинською мовою:

верхня частина легені

складний суглоб

Завдання № 3

1. Визначте основу, тип відмінювання, запишіть в Nom. і Gen. sing., Nom. і Gen. pl.:

pulvinar, aris n (подушка), margo, inis m (край), unguis, is f (ніготь).

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

in pulvinar

sine tendinibus

б) латинською мовою:

з легенями

біля шлунку

3. Перекладіть українською мовою:

foramen apicis dentis

margo pyramidis superior

4. Перекладіть латинською мовою:

гребінь віличної кістки

хрящі носу

***ІМЕННИКИ ІІІ ВІДМІНИ. ЧОЛОВІЧИЙ РІД. ВИНЯТКИ. СТАЛІ ВИРАЗИ.
ЛЕКСИКА.***

Завдання № 1

1. Визначте тип відмінювання та провідмінійте:

ліва нога (sinister, tra, trum – лівий)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

cum ossibus transversis

per ureterem

б) латинською мовою:

без лівої легені

біля великого пальцю кисті

3. Перекладіть українською мовою:

pia mater cerebri

facies superficialis ossis zygomatici

4. Перекладіть латинською мовою:

великий сідничний горб

середній м'яз стискач глотки (pharynx, pharyngis m)

Завдання № 2

1. Визначте тип відмінювання та провідмінійте:

сідничний горб

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

e cortice

ad apicem cordis

б) латинською мовою:

через рот

для серця людини

3. Перекладіть українською мовою:

musculus levator anguli oris

musculus erector indicis longus

4. Перекладіть латинською мовою:

апертура лівої легені

кістка стопи

Завдання № 3

1. Визначте тип відмінювання та провідмінійте:

здорова людина (sanus, a, um – здоровий)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

per ossa cranii

ex apice cordis

б) латинською мовою:

у м'яз випрямляч

без зубів

3. Перекладіть українською мовою:

ventriculus sinister cordis

ossa digitorum

4. Перекладіть латинською мовою:

м'яз-обертач шиї

верхня частка легені

***ІМЕННИКИ ІІІ ВІДМІНИ. ЖІНОЧИЙ РІД. ВИНЯТКИ. ЛЕКСИКА. СТАЛІ
ВИРАЗИ. ОСОБЛИВОСТІ ВІДМІНЮВАННЯ ІМЕННИКІВ НА –SIS.***

Завдання № 1

1. Визначте тип відмінювання та провідмініяйте:

ліва ніздря (sinister, tra, trum – лівий)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

sine dente canino dextro inferiore

per partem internam

б) латинською мовою:

з кореня зубу

між сухожилками

3. Перекладіть українською мовою:

substantia lentis

canalis nervi hypoglossi

4. Перекладіть латинською мовою:

м'язи грудної клітини

правий край матки

Завдання № 2

1. Визначте тип відмінювання та провідмініяйте:

глибокий корень (profundus, a, um – глибокий)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

in canale dentis incisivo

sine appendice

б) латинською мовою:

всередині тазу

з каналом горбистості

3. Перекладіть українською мовою:

cartilagine pharyngis

margo superior partis petrosae

4. Перекладіть латинською мовою:

венозна кров

верхівка кореню ікла (собачого зубу)

Завдання № 3

1. Визначте тип відмінювання та провідмінійте:

плоска ділянка (planus, a, um – плоский)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

apud cartilagine

ex articulatione pedis

б) латинською мовою:

через шкіру

для ділянки надгортанника

3. Перекладіть українською мовою:

apertura pelvis superior

canalis cervicis uteri

4. Перекладіть латинською мовою:

внутрішня поверхня підшлункової залози

кістки малого тазу

***ІМЕННИКИ III ВІДМІНИ. СЕРЕДНІЙ РІД. ВИНЯТКИ. СТАЛІ ВИРАЗИ.
ЛЕКСИКА.***

Завдання № 1

1. Визначте тип відмінювання та провідмінійте:

тверда подушка (*durus*, а, um – твердий)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

sine foraminibus

per stroma opticum

б) латинською мовою:

до правого стегна

між крулими отворами

3. Перекладіть українською мовою:

diaphragma oris

sulcus corporis callosi

4. Перекладіть латинською мовою:

сегментатія печінки

адіпозне тіло щоки

Завдання № 2

1. Визначте тип відмінювання та провідмінійте:

довга голова (*longus*, а, um – довгий)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

in glomera carotica,

sine foraminibus

б) латинською мовою:

всередині потилиці

з венозною кров'ю

3. Перекладіть українською мовою:

ossa femoris

pars hepatis dextra

4. Перекладіть латинською мовою:

прямий м'яз живота

ямка головки стегна

Завдання № 3

1. Визначте тип відмінювання та провідніайте:

ліва гомілка (sinister, tra, trum – лівий)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

apud tubera majora

ex rene dextro

б) латинською мовою:

через живіт

для найменших отворів

3. Перекладіть українською мовою:

foramina venarum cavarum

rete venosum

4. Перекладіть латинською мовою:

артерії лівої нирки

малий піднебінний отвір

**ОСОБЛИВОСТІ ВІДМІНЮВАННЯ ІМЕННИКА VAS, VASIS N ТА
ІМЕННИКІВ ГРЕЦЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ НА –МА.**

Завдання № 1

1. Визначте тип відмінювання та провідмінійте:

лімфатична судина (lymphaticus, a, um – лімфатичний)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

per prismata

in dosi minima

б) латинською мовою:

без апофізу

біля лімфатичних судин

3. Перекладіть українською мовою:

diaphragma oris

aponeurosis musculi erectoris

4. Перекладіть латинською мовою:

внутрішня основа черепа

стінка порожнини тазу

Завдання № 2

1. Визначте тип відмінювання та провідмінійте:

оптичне перехрестя (opticus, a, um – оптичний)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

cum analysibus

per symphysim pubicam

б) латинською мовою:

над анастомозом

у нервовій системі

3. Перекладіть українською мовою:

syndesmosis cranii

systema respiratorium

4. Перекладіть латинською мовою:

кам'янистий синхондроз

судини судин

Завдання № 3

1. Визначте тип відмінювання та провідмініайте:

хороший наркоз (narcosis, is f – наркоз, bonus, a, um – хороший)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

apud systemata majora

ex basi cranii

б) латинською мовою:

через симфіз

для дихальної системи

3. Перекладіть українською мовою:

vasa sanguinea auris internaе

plasma sanguinis

4. Перекладіть латинською мовою:

нерви судини

піднебінний апоневроз

**ПРИКМЕТНИКИ III ВІДМІНИ. ДІЄПРИКМЕТНИКИ ТЕПЕРІШНЬОГО
ЧАСУ АКТИВНОГО СТАНУ, ЇХ ВЖИВАННЯ В АНАТОМІЧНІЙ
ТЕРМІНОЛОГІЇ.**

Завдання № 1

1. Визначте тип відмінювання та провідмінійте:

овальна ямка (fossa, ae f + ovalis, e)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

per canalem nasolacrimalem

cum margine laterali

б) латинською мовою:

без постійного зуба

біля центральної нервової системи

3. Перекладіть українською мовою:

arteriae gastricae breves

musculus biceps femoris

4. Перекладіть латинською мовою:

правий радіальний м'яз

бічна спайка повік

Завдання № 2

1. Визначте тип відмінювання та провідмінійте:

капсулярна гілка (ramus, i n + capsularis, e)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

ex arteria lacrimali

super ligamenta articulari

б) латинською мовою:

зі слъозовою артерією

через капсулярну гілку

3. Перекладіть українською мовою:

lunula valvulae semilunaris

vasa capillaria

4. Перекладіть латинською мовою:

спінальний шлях нерву

нисхідна люмбальна вена

Завдання № 3

1. Визначте тип відмінювання та провідмінійте:

кругла зв'язка (*ligamentum, i n + teres, etis*)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

in phalangibus distalibus post arteriam muscularem

б) латинською мовою:

у скроневої кістці

навкруги вертикальної вісі

3. Перекладіть українською мовою:

foramina sacralia

bursae intermusculares musculorum

4. Перекладіть латинською мовою:

вісцеральна поверхня селезінки

відвідні м'язи

СТУПЕНІ ПОРІВНЯННЯ ПРИКМЕТНИКІВ В МЕДИЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ.

Завдання № 1

1. Перекладіть та утворіть вищий та найвищий ступені порівняння прикметника:

короткий (зв'язка, сухожилок, ребро)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

apud foramina sacralia anteriora

cum margine posteriore uteri

3. Перекладіть українською мовою:

arteriae gastricae breves majores bursa musculi latissimi dorsi

4. Перекладіть латинською мовою:

верхня передня клубова ость

найдовший м'яз грудної клітки

Завдання № 2

1. Перекладіть та утворіть вищий та найвищий ступені порівняння прикметника:

простий (суглоб, артерія, нерв)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

per dentem incisivum inferiorem

sine spina tympanica majore

3. Перекладіть українською мовою:

margo glandulae suprarenalis superior

musculus thoracis longissimus

4. Перекладіть латинською мовою:

верхній правий радіальний м'яз

найширший м'яз спини

Завдання № 3

1. Перекладіть та утворіть вищий та найвищий ступені порівняння прикметника:

великий (отвір, м'яз, крило)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

ex vestibulo posteriore

inter musculos gluteos maximos

3. Перекладіть українською мовою:

arteriae gastricae breves posteriors

musculus digiti minimi brevis

4. Перекладіть латинською мовою:

найвища носова раковина

верхня головка крилоподібного м'язу

**ВИВЧЕННЯ ІМЕННИКІВ IV - V ВІДМІНИ. ВИНЯТКИ. ЛЕКСИКА. СТАЛІ
ВИРАЗИ.**

Завдання № 1

1. Узгодьте прикметник з іменником, провідмініайте:

глибокий відросток (processus, us m + profundus, a, um)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

inter cornua

sine facie

б) латинською мовою:

під сінус вен

на куприковому розі

3. Перекладіть українською мовою:

regio faciei anterior

tractus laterales

4. Перекладіть латинською мовою:

венозна дуга

ямка поперечного відростку

Завдання № 2

1. Узгодьте прикметник з іменником, провідмініайте:

плоска поверхня (superficies, ei f + planus, a, um)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

in processibus ex ductu interno

б) латинською мовою:

всередині зовнішньої поверхні

з лобовою пазухою

3. Перекладіть українською мовою:

facies articularis ossis temporalis meatus nasalis superior

4. Перекладіть латинською мовою:

зовнішня поверхня селезінки

внутрішній слуховий хід

Завдання № 3

1. Узгодьте прикметник з іменником, провідмініайте:

латеральний ріг (cornu, us n + lateralis, e)

2. Перекладіть терміни з прийменниками:

а) українською мовою:

per faciem

infra processus pterygoideos

б) латинською мовою:

з рогами

від виличної дуги

3. Перекладіть українською мовою:

ossa manus

valvula sinus coronarii

4. Перекладіть латинською мовою:

нижня сагітальна пазуха

суглобова сітка коліна

РОЗДІЛ 2. КЛІНІЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

ПОНЯТТЯ «КЛІНІЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ». ВИДИ КЛІНІЧНИХ ТЕРМІНІВ. СТРУКТУРА ТЕРМІНІВ-КОМПОЗИТІВ ЛАТИНСЬКОЮ ТА УКРАЇНСЬКОЮ МОВАМИ. ГРЕЦЬКІ ДУБЛЕТИ ІМЕННИКІВ І ВІДМІНИ. КІНЦЕВІ ТЕРМІНОЕЛЕМЕНТИ І ВІДМІНИ.

Завдання № 1

1. Утворіть клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

захворювання молочної залози

біль у яснах

графічне дослідження роботи мозку

**2. Перекладіть клінічні терміни, визначивши значення
словоутворювальних елементів:**

hormonotherapy

gynaecologia

cholecystectomy

3. Перекладіть клінічні діагнози:

а) українською мовою: coma haemolyticum

б) латинською мовою: гострий пародонтоз (гострий – acutus, a, um)

Завдання № 2

1. Утворіть клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

нав'язливий страх води

надмірне витікання сліз

виведення фістули сечового міхура

**2. Перекладіть клінічні терміни, визначивши значення
словоутворювальних елементів:**

colporexia

psychologia

phytotherapia

3. Перекладіть клінічні діагнози:

а) українською мовою: emphysema pulmonum

б) латинською мовою: кіста підшлункової залози (кіста – cysta, ae f)

Завдання № 3

1. Утворіть клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

зашивання жовчного міхура

видалення грудної залози

дослідження піхви

2. Перекладіть клінічні терміни, визначивши значення словоутворювальних елементів:

hydraemia

glossoplegia

phlebectasia

3. Перекладіть клінічні діагнози:

а) українською мовою: extirpatio uteri supravaginalis

б) латинською мовою: фіброз правої легені

**ГРЕЦЬКІ ДУБЛЕТИ ІМЕННИКІВ II ВІДМІНИ. КІНЦЕВІ
ТЕРМІНОЕЛЕМЕНТИ II ВІДМІНИ.**

Завдання № 1

1. Утворіть клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

розріз маткової труби

захворювання нервів

біль у матці

**2. Перекладіть клінічні терміни, визначивши значення
словоутворювальних елементів:**

androphobia

atrichia

nosologia

3. Перекласти клінічні діагнози:

а) українською мовою: angioma arteriovenosum

б) латинською мовою: пілороантральна резекція шлунку

Завдання № 2

1. Утворіть клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

відсутність ока

розлад функції травлення

лікування сном

**2. Перекладіть клінічні терміни, визначивши значення
словоутворювальних елементів:**

gynaecologia

polydactylia

encephalopathia

3. Перекладіть клінічні діагнози:

а) українською мовою: cheilitis superficialis

б) латинською мовою: кавернозний туберкульоз легень

Завдання № 3

1. Утворіть клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

наука про отрути

відсутність голови

розм'якшення головного мозоку

2. Перекладіть клінічні терміни, визначивши значення словоутворювальних елементів:

dysuria

colporrhagia

syndesmologia

3. Перекласти клінічні діагнози:

а) українською мовою: icterus physiologicus neonatorum (icterus, і m – жовтяниця, neonatus, і m – новонароджений)

б) латинською мовою: геморагічний васкуліт

**ГРЕЦЬКІ ДУБЛЕТИ ПРИКМЕТНИКІВ I-II ВІДМІНИ. PARTICIPIUM
PERFECTI PASSIVI У КЛІНІЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ.**

Завдання № 1

1. Утворіть клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

запалення прямої кишки

нав'язливий страх червоного

сухе око

**2. Перекладіть клінічні терміни, визначивши значення
словоутворювальних елементів:**

chlorodontia

neophilia

platyspondylia

3. Перекладіть клінічні діагнози:

а) українською мовою: trauma cerebri

б) латинською мовою: посттравматична кіста суглоба (кіста – cysta, ae f)

Завдання № 2

1. Утворіть клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

червоний зір

запалення твердої оболонки мозку

інструментальний огляд матки

**2. Перекладіть клінічні терміни, визначивши значення
словоутворювальних елементів:**

hypnotherapia

polyuria

xerostomia

3. Перекладіть клінічні діагнози:

а) українською мовою: ulcus acquisitum cruris sinistri (ulcus, eris n – виразка)

б) латинською мовою: діабетична кома

Завдання № 3

1. Утворіть клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

розріз тканини

плоский хребець

надмірно велика голова

2. Перекладіть клінічні терміни, визначивши значення словоутворювальних елементів:

micrognathia

oxygenotherapia

leukaemia

3. Перекладіть клінічні діагнози:

а) українською мовою: rhinitis atrophica anterior

б) латинською мовою: гострий бактеріальний перікардит

ГРЕЦЬКІ ДУБЛЕТИ ІМЕННИКІВ III ВІДМІНИ ЧОЛОВІЧОГО РОДУ.

Завдання № 1

1. Утворити клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

нав'язливий страх дітей

розріз сухожилка

запалення навколо зуба

2. Перекладіть клінічні терміни, визначивши значення словоутворювальних елементів:

anephria

ichthyosis

heliotherapia

3. Перекладіть клінічні діагнози:

а) українською мовою: fractura pedis dextri clausa

б) латинською мовою: екстракція молярного зуба

Завдання № 2

1. Утворіть клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

видалення леггені

вимірювання людини

розм'якшення нігтя

2. Перекласти клінічні терміни, визначивши значення словоутворюючих елементів:

steatorrhoea

leucotrichia

achromatopsia

3. Перекладіть клінічні діагнози:

а) українською мовою: extirpatio laryngis totalis

б) латинською мовою: гострий біль селезінки

Завдання № 3

1. Утворіть клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

наука про кров

незапальний процес біля нирки

захворювання легень

2. Перекладіть клінічні терміни, визначивши значення словоутворювальних елементів:

analgia

lipoma

helminthophobia

3. Перекладіть клінічні діагнози:

а) українською мовою: transfusio sanguinis intravenosa

б) латинською мовою: хронічний ангулярний хейліт

**ГРЕЦЬКІ ДУБЛЕТИ ІМЕННИКІВ III ВІДМІНИ ЖІНОЧОГО РОДУ.
СУФІКСИ –ITIS; –ŌSIS; –IASIS.**

Завдання № 1

1. Утворіть клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

червона шкіра

рак шийки матки

розм'якшення хряща

**2. Перекладіть клінічні терміни, визначивши значення
словоутворювальних елементів:**

photophobia

meningitis

arphonia

3. Перекладіть клінічні діагнози:

а) українською мовою: amputatio membri dextri inferiōris

б) латинською мовою: білатеральне ускладнення пневмонії (pneumonia, ae f)

Завдання № 2

1. Утворіть клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

страх смерті

дослідження шкіри

лікування голосу

**2. Перекладіть клінічні терміни, визначивши значення
словоутворювальних елементів:**

chondrodysplasia

osteosarcoma

tanatophobia

3. Перекладіть клінічні діагнози:

а) українською мовою: necrosis ossis zygomatici aseptica

б) латинською мовою: розрив інтервентрикулярної перегородки

Завдання № 3

1. Утворіть клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

запальний процес навколо кістки

розсікання ниркової миски

відсутність вуха

2. Перекладіть клінічні терміни, визначивши значення словоутворювальних елементів:

nicturia

phototherapia,

haemarthrosis

3. Перекладіть клінічні діагнози:

а) українською мовою: dystrophia hepatis adiposa

б) латинською мовою: туберкульоз легень

**ГРЕЦЬКІ ДУБЛЕТИ ІМЕННИКІВ III ВІДМІНИ СЕРЕДНЬОГО РОДУ.
КІНЦЕВІ ТЕРМІНОЕЛЕМЕНТИ III ВІДМІНИ. СУФІКСИ –ОМА; –ЕМА.**

Завдання № 1

1. Утворити клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

жовч в крові

застій лімфи

наука про внутрішні органи

2. Перекласти клінічні терміни, визначивши значення словоутворюючих елементів:

cardiosclerosis

onychorrhaxis

stomatomycosis

3. Перекласти клінічні діагнози:

а) українською мовою: oedemata membrōrum inferiōrum

б) латинською мовою: білатеральний некроз нирок

Завдання № 2

1. Утворіть клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

звуження маткової труби

гній в сечі

розріз живота

2. Перекладіть клінічні терміни, визначивши значення словоутворювальних елементів:

thoracoschisis

nephrocarcinoma

empyema

3. Перекладіть клінічні діагнози:

а) українською мовою: ruptura septi interventricularis

б) латинською мовою: ендофлебіт печінкових вен

Завдання № 3

1. Утворіть клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

незапальний процес кісток

гній в сечі

ненормально велика голова

2. Перекладіть клінічні терміни, визначивши значення словоутворювальних елементів:

pericarditis

heliotherapia

haematopoesis

3. Перекладіть клінічні діагнози:

а) українською мовою: tuberculosis nodōrum lymphaticōrum

б) латинською мовою: асептичний некроз виличної кістки

**ГРЕЦЬКІ ДУБЛЕТИ ПРИКМЕТНИКІВ III ВІДМІНИ. ДІСПРИКМЕТНИКИ
ТЕПЕРІШНЬОГО ЧАСУ АКТИВНОГО СТАНУ.**

Завдання № 1

1. Утворіть клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

наука про захворювання старих людей

збільшений рівень цукру в крові

пухлина м'язів

**2. Перекладіть клінічні терміни, визначивши значення
словоутворювальних елементів:**

brachycephalia

panphobia

otomycosis

3. Перекладіть клінічні діагнози:

а) українською мовою: keratitis marginalis superficialis

б) латинською мовою: травматична люксація (вивих) лівого ліктя

Завдання № 2

1. Утворіть клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

зелений зір

запалення всього ока

опущення матки

**2. Перекладіть клінічні терміни, визначивши значення
словоутворювальних елементів:**

tachysphygmia

brachyphalangia

leptomeningitis

3. Перекладіть клінічні діагнози:

а) українською мовою: atherosclerosis arteriārum coronariārum et aortae

б) латинською мовою: хронічний ульцерозний пульпіт

Завдання № 3

1. Утворіть клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

запалення суглобів

наявність калію в крові

розм'якшення нігтів

2. Перекладіть клінічні терміни, визначивши значення словоутворювальних елементів:

asphygmia

encephalomalacia

leukoma

3. Перекладіть клінічні діагнози:

а) українською мовою: infarctus myocardii transmuralis

б) латинською мовою: пілороантральна резекція шлунка

ГРЕЦЬКІ ДУБЛЕТИ ІМЕННИКІВ IV-V ВІДМІН.

Завдання № 1

1. Утворіть клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

підвищений рівень слуху

наука, яка вивчає тканини

біль у ділянці обличчя

2. Перекладіть клінічні терміни, визначивши значення словоутворювальних елементів:

cryotherapia

anophthalmia

lyssophobia.

3. Перекладіть клінічні діагнози:

а) українською мовою: insultus lobi dextri cerebri

б) латинською мовою: інтестиноренальний рефлюкс (refluxus,us m)

Завдання № 2

1. Утворіть клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

знижений рівень чутливості

запалення колінного суглоба

розріз піхви

2. Перекладіть клінічні терміни, визначивши значення словоутворювальних елементів:

keratoplastica

anorexia

pancreatocarcinoma

3. Перекладіть клінічні діагнози:

а) українською мовою: ruptura parietis anterioris vaginae

б) латинською мовою: перелом великого бугорка плечової кістки

Завдання № 3

1. Утворіть клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

запалення рогівки

графічна реєстрація пульсу

наука, що вивчає зародок, плід

2. Перекладіть клінічні терміни, визначивши значення словоутворювальних елементів:

achromatopsia

dysosmia

kinesiotherapia

3. Перекладіть клінічні діагнози:

а) українською мовою: abscessus glandularum lymphaticarum

б) латинською мовою: глибокий карієс нижнього ікла (собачого зуба)

СЛОВОТВІР. ЛАТИНСЬКІ ТА ГРЕЦЬКІ ПРЕФІКСИ. ЧИСЛІВНИКИ В РОЛІ ПРЕФІКСІВ. ГРЕЦЬКІ ДУБЛЕТИ ЛАТИНСЬКИХ ЗАЙМЕННИКІВ І ПРИСЛІВНИКІВ.

Завдання № 1

1. Утворіть клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

знижений тиск

відсутність апетиту

запалення всередині серця

2. Перекладіть клінічні терміни, визначивши значення словоутворювальних елементів:

synphalangia

paraproctosis

polyphagia

3. Перекладіть клінічні діагнози:

а) українською мовою: erythema cutis faciēi

б) латинською мовою: реплантація лівої кисті

Завдання № 2

1. Утворіть клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

збільшений рівень чутливості

відсутність зору

порушення слуху

2. Перекладіть клінічні терміни, визначивши значення словоутворювальних елементів:

tosophobia

scyorexia

polycystosis

3. Перекладіть клінічні діагнози:

а) українською мовою: insufficiētia corticis suprarenalis chronica

б) латинською мовою: тахікардія лівого шлуночка

Завдання № 3

1. Утворіть клінічні терміни за допомогою грецьких терміноелементів:

пухлина рогівки

страх сказу

порушення смаку

2. Перекладіть клінічні терміни, визначивши значення словоутворювальних елементів:

thermoplegia

achromatopsia

dysosmia

3. Перекладіть клінічні діагнози:

а) українською мовою: achylia gastris functionalis

б) латинською мовою: абсцес лімфатичної залози

***СТРУКТУРА ДІАГНОЗІВ ТА ЇХ ПЕРЕКЛАД. НАЙУЖИВАНІШІ
ЄВРОПЕЙСЬКІ СКОРОЧЕННЯ В КЛІНІЧНІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ.***

Завдання № 1

1. Перекласти клінічні діагнози:

а) українською мовою:

- 1) achylia gastris functionalis
- 2) insufficientia corticis suprarenalis chronica
- 3) exacerbatio stomatitidis haemorrhagicae

б) латинською мовою:

- 1) абсцес лімфатичної залози
- 2) реплантація лівої кисті
- 3) гіпоксичний акроціаноз кінцівок

Завдання № 2

1. Перекласти клінічні діагнози:

а) українською мовою:

- 1) angina phlegmonosa acuta
- 2) fistula ani et recti
- 3) neuritis nervi acustici bilateralis

б) латинською мовою:

- 1) гострий абсцес нижньої долі лівої легені
- 2) крупозна бронхопневмонія
- 3) вагінальний розтин сечового міхура

Завдання № 3

1. Перекласти клінічні діагнози:

а) українською мовою:

- 1) ruptura traumatica membranae tympani
- 2) stenosis laryngis acuta

3) resectio omenti partialis peritonei

б) латинською мовою:

1) розрив передньої стінки піхви

2) ексартроз ліктьового суглоба

3) гострий флегмонозний апендицит

РОЗДІЛ 3. ФАРМАЦЕВТИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

ДІЄСЛОВО. ОСНОВНІ ВІДОМОСТІ ПРО ДІЄСЛОВО. НАКАЗОВИЙ СПОСІБ. ТЕПЕРІШНІЙ ЧАС ДІЙСНОГО СПОСОБУ АКТИВНОГО І ПАСИВНОГО СТАНІВ. ДІЄСЛОВО *SUM, ESSE*.

Завдання № 1

1. Визначте основу та дієвідміну:

intrāre (входити); *solvĕre* (розчиняти); *venīre* (приходити)

2. Утворіть Imperativus praesentis. Перекладіть українською мовою:

agitāre (збовтувати); *dividĕre* (поділяти); *docĕre* (навчати)

3. Утворіть 3-ю особу однини та множини Praesens indicativi activi et passivi.

Перекладіть українською мовою:

tegĕre (покривати); *nutrĭre* (годувати)

4. Утворіть 3-ю особу однини та множини Praesens conjunctivi activi et passivi. Перекладіть українською мовою:

habĕre (мати); *repetĕre* (повторювати)

5. Перекладіть:

а) українською мовою: *Misce, fiat pasta. Solvātur tabuletta.*

б) латинською мовою: Нехай буде простерилізоване. Приготуй.

Завдання № 2

1. Визначте основу та дієвідміну:

sentĭre (відчувати); *adhibĕre* (застосовувати); *tegĕre* (стягувати)

2. Утворіть Imperativus praesentis. Перекладіть українською мовою:

palpāre (пальпувати); *studĕre* (навчатися); *vertĕre* (перевертати)

3. Утворіть 3-ю особу однини та множини Praesens indicativi activi et passivi.

Перекладіть українською мовою:

curāre (лікувати); *finĭre* (закінчувати)

4. Утворіть 3-ю особу однини та множини Praesens conjunctivi activi et passivi. Перекладіть українською мовою:

miscēre (змішувати); solvēre (розчиняти)

5. Перекладіть:

а) українською мовою: Misceātur! Pilŭla solvitur.

б) латинською мовою: Вода (aqua, ae f) вживається. Вони навчаються.

Завдання № 3

1. Визначте основу та дієвідміну:

addēre (додавати); tussire (кашляти); nocēre (шкодити)

2. Утворіть Imperativus praesentis. Перекладіть українською мовою:

captāre (ловити); vivēre (жити); vidēre (бачити)

3. Утворіть 3-ю особу однини та множини Praesens indicativi activi et passivi.

Перекладіть українською мовою:

defendēre (захищати); praeparāre (готувати)

4. Утворіть 3-ю особу однини та множини Praesens conjunctivi activi et passivi. Перекладіть українською мовою:

bibēre (пити); formāre (формувати)

5. Перекладіть:

а) українською мовою: Formetur pilŭla. Massam (massa) vident.

б) латинською мовою: Нехай вони живуть. Пігулки (pilŭlae) додаються.

**ХІМІЧНА НОМЕНКЛАТУРА. НАЗВИ ХІМІЧНИХ ЕЛЕМЕНТІВ, КИСЛОТ,
СОЛЕЙ, ОКСИДІВ, СКЛАДНИХ ЕФІРІВ.**

Завдання № 1

1. Перекладіть латиною хімічні назви у формах називного та родового відмінків однини:

фосфориста (фосфітна) кислота, основний карбонат магнію, калій, свинцевий пластир (emплаstrum, і n – пластир), оксид барію, лимонна (цитратна) кислота, хлорид натрію.

2. Перекладіть українською мовою рецепт:

Rescipe: Hydrargyri cyanidi
Novocaini ana 0,2
Aquaе pro injectionibus 20 ml
Misceatur. Detur.
Signetur.

Нові слова: Novocainum , і n – новокаїн

aqua, ae f – вода

injectio, onis f – ін'єкція

3. Перекладіть українською мовою рецепт:

Візьми: Таблетки ацетилсаліцилової кислоти 0,25 числом 20
Видай.
Познач.

Завдання № 2

1. Перекладіть латиною хімічні назви у формах називного та родового відмінків однини:

розчин йоду, кремній, перманганат калію, сірчана мазь (unguentum, і n – мазь), нітритна (азотиста) кислота, нітратна (азотна) кислота, гідроксид алюмінію.

2. Перекладіть українською мовою рецепт:

Rescipe: Ferri reducti 0,5

Acidi ascorbinici 0,1

Misce, fiat pulvis

Da tales doses numero 50 in capsulis.

Signa.

Нові слова: reductus, a, um – відновлений

pulvis, eris m – порошок

capsula, ae f – капсула

3. Перекладіть українською мовою рецепт:

Візьми: Порошку оксиду цинку 0,25

Видай такі дози числом 12.

Познач.

Нові слова: порошок – pulvis, eris m

Завдання № 3

1. Перекладіть латиною хімічні назви у формах називного та родового відмінків однини:

жовтий оксид ртуті (flavus, a, um – жовтий), сульфат купруму, хлоридна кислота, порошок боратної кислоти (pulvis, eris m – порошок), гідроксид кальцію, хлорид натрію, основний ацетат свинцю.

2. Перекладіть українською мовою рецепт:

Recipere: Tabulettas Oleandomycini phosphatis obductas 0,125 numero 25

Detur.

Signetur.

Нові слова: obductus, a, um – вкритий оболонкою

3. Перекладіть українською мовою рецепт:

Візьми: Розчину атропіну сульфату 0,1 % – 1 ml

Видай такі дози числом 12.

Познач.

Нові слова: розчин – solutio, onis f

**ВІДОМОСТІ ПРО ФАРМАЦЕВТИЧНУ ТЕРМІНОЛОГІЮ.
ФАРМАЦЕВТИЧНІ ЧАСТОТНІ ВІДРІЗКИ В НАЗВАХ ПРЕПАРАТІВ.**

Завдання № 1

1. Перепишіть, підкресліть словотворчі елементи, поясніть їх значення:

Methicillinum, Phenaminum, Sulfacylum, Phlogistonum.

2. Перекладіть українською мовою рецепт:

Recіpe: Corticis Quercus 100,0

Detur in charta.

Signetur.

Нові слова: дуб – Quercus, us f

3. Перекладіть латиною рецепт:

Візьми: Таблетки “Полівітаплекс” числом 24

Видай.

Познач.

4.* Напишіть латиною та вкажіть синонімічні назви вітамінів:

вітамін В₁₂; вітамін РР; вітамін А.

Завдання № 2

1. Перепишіть, підкресліть словотворчі елементи, поясніть їх значення:

Monomycinum, Desoxycorticosteronum, Apressinum, Antipyrinum.

2. Перекладіть українською мовою рецепт:

Recіpe: Foliorum Menthae piperitae 200,0

Da in scatŭla.

Signa.

Нові слова: Mentha piperita – перцева м'ята

scatŭla, ae f – коробочка

3. Перекладіть латиною рецепт:

Візьми: Пеніцилінової мазі 2% – 100,0

Видати.

Позначити

Нові слова: мазь – unguentum, і п

4.* Напишіть латиною та вкажіть синонімічні назви вітамінів:
вітамін Е; вітамін С, вітамін В₃.

Завдання № 3

1. Перепишіть, підкресліть словотворчі елементи, поясніть їх значення:

Cyclodolum, Euphyllinum, Phosphacolum, Sedanalum.

2. Перекладіть українською мовою рецепт:

Ресїре: Decocti radice Althaeae 10,0 – 100 ml

Da in vitro nigro.

Signa.

Нові слова: Althaea, ae f – алтея

vitrum, і п – склянка

niger, gra, grum – чорний

3. Перекладіть латиною рецепт:

Візьми: Розчину фурацину 0,02% – 1000 мл

Видати.

Позначити.

Нові слова: розчин – solutio, onis f

4.* Напишіть латиною та вкажіть синонімічні назви вітамінів:
вітамін В₆; вітамін D₃; вітамін В_с.

*** Завдання № підвищеної складності. На розсуд викладача.**

**РЕЦЕПТ, ЙОГО СТРУКТУРА. РОЗГОРНУТІ І СКОРОЧЕНІ ПРОПИСИ
РЕЦЕПТІВ. ЛАТИНСЬКА НОМЕНКЛАТУРА ЛІКАРСЬКИХ ФОРМ.
ДОДАТКОВІ НАПИСИ В РЕЦЕПТАХ. НАЙУЖИВАНІШІ ДІЄСЛІВНІ
ФОРМИ У РЕЦЕПТІ.**

Завдання № 1

1. Перекладіть українською мовою:

Ресіре: Chloroformii

Olei Helianthi ana 20 ml

Misce, fiat linimentum.

Da.

Signa.

Нові слова: *Chloroformium*, *i n* – хлороформ

oleum, *i n* – олія, масло

Helianthus, *i m* – соняшник

2. Перекладіть латиною:

Візьми: Відвару кори дуба 20,0 – 200 мл

Видати.

Позначити

Нові слова: *кора* – *cortex*, *icis m*

дуб – *Quercus*, *us f*

відвар – *decoctum*, *i n*

Завдання № 2

1. Перекладіть українською мовою:

Ресіре: Tincturae Valerianae

Tincturae Convallariae ana 10 ml

Solutionis Nitroglycerini 1 % – 1 ml

Misceatur. Detur.

Signetur.

Нові слова: tinctura, ae f – настоянка

Valeriana, ae f – валеріана (рослина)

Convallaria, ae f – конвалія (рослина)

solutio, onis f – розчин

Nitroglycerinum, i n – нітрогліцерин

2. Перекладіть латиною:

Візьми: Дібазолу 0,005

Цукру 0,3

Змішай, нехай утвориться порошок.

Видати такі дози кількістю 12.

Позначити.

Нові слова: Dibazolium, i n – дібазол

Saccharum, i n – цукор

pulvis, eris m – порошок

Завдання № 3

1. Перекладіть українською мовою:

Recipere: Mentholi 0,25

Tincturae Eucalypti 50 ml

Spiritus aethylici 90 % – 100 ml

Misce. Da.

Signa.

Нові слова: tinctura, ae f – настоянка

Eucalyptus, i f – евкаліпт

Mentholum, i n – ментол

spiritus, us m – спирт

aethylicus, a, um - етиловий

2. Перекладіть латиною:

Візьми: Масла перцевої м'яти

Масла чебрецю

Масла сосни по 5 мл

Змішай. Видай.

Познач.

Нові слова: масло, олія – oleum, i n

Перцева м'ята – Mentha piperita (ae f)

сосна – Pinus, i f

**РЕЦЕПТ. ВИПИСУВАННЯ РЕЦЕПТІВ НА РІДКІ ЛІКАРСЬКІ ФОРМИ.
СКОРОЧЕННЯ В РЕЦЕПТАХ.**

Завдання № 1

1. Перекладіть латиною в номенклатурній та рецептурній формах:

спиртовий розчин йоду, етиловий спирт, краплі “Софрадекс”.

Нові слова: спирт– spiritus, us m

2. Перекладіть українською мовою рецепт:

Ресіре: Decocti radīcis Althaeae 10,0 – 100 ml

Da in vitro nigro.

Signa.

Нові слова: Althaea, ae f – алтея

vitrum, i n – склянка

niger, gra, grum – чорний

3. Перекладіть латиною рецепт:

Візьми: Суспензії гідроксиду алюмінію 4% – 200 мл

Видати

Позначити

Завдання № 2

1. Перекладіть латиною в номенклатурній та рецептурній формах:

рідкий екстракт пасифлори, спиртовий розчин ацетату ретинолу, відвар квіток ромашки.

2. Перекладіть українською мовою рецепт:

Ресіре: Hydrargyri cyanidi

Novocaini ana 0,2

Aquae pro injectionibus 20 ml

Misceatur. Detur.

Signetur.

3. Перекладіть латиною рецепт:

Візьми: Ефірної настоянки валеріани

Настоянки конвалії 10 мл

Видай.

Познач.

Нові слова: ефірний – aethereus, a, m

конвалія – Convallaria, ae f

Завдання № 3

1. Перекладіть латиною в номенклатурній та рецептурній формах:

ізотонічний розчин хлориду натрію, настій листя кропиви, вода гіркою мигдалю (гіркомигдалева вода).

Нові слова: кропива – Urtica, ae f

мигдаль – Amygdala, ae f

гіркий – amarus, a, m

2. Перекладіть українською мовою рецепт:

Ресіре: Extracti Aloes fluidi 1 ml

Dentur tales doses numēro 10 in ampullis.

Signetur.

3. Перекладіть латиною рецепт:

Візьми: Фосфату кодеїну 0,2

Настою трави горицвіту 6,0 – 180мл

Броміду натрію 6,0

Змішай. Видай.

Познач.

Нові слова: горицвіт – Adonis, idis m

**РЕЦЕПТ. ВИПISУВАННЯ РЕЦЕПТІВ НА М'ЯКІ ЛІКАРСЬКІ ФОРМИ.
СКОРОЧЕННЯ В РЕЦЕПТАХ.**

Завдання № 1

1. Перекладіть латиною в номенклатурній та рецептурній формах:

очна мазь преднізолону, складний пластир свинцю, бальзамічний лінімент Вишневського.

2. Перекладіть українською мовою рецепт:

Rescipe: Dermatoli

Methylii salicylatis

Olei Lini ana 15,0

Misce, fiat linimentum. Da.

Signa.

Нові слова: Linum, i n – льон

3. Перекладіть латиною рецепт:

Візьми: Гелю “Тітріолум” 25,0

Видати.

Позначити.

Завдання № 2

1. Перекладіть латиною в номенклатурній та рецептурній формах:

цинкова паста, найчистіша вазелінова олія, мазь “Кремген”.

Нові слова: найчистіший – purissimus, a, um

2. Перекладіть українською мовою рецепт:

Rescipe: Emplastri Plumbi simplicis 50,0

Detur.

Signetur.

3. Перекладіть латиною рецепт:

Візьми: Саліцилової кислоти

Оксиду цинку по 12,0

Вазеліну до 50,0

Змішай, щоб утворилась паста.

Видати.

Позначити

Завдання № 3

1. Перекладіть латиною в номенклатурній та рецептурній формах:

лінімент синтоміцину, бальзам “Голд стар”, перцевий пластир.

Нові слова: перець – Capsicum, і n

2. Перекладіть українською мовою рецепт:

Ресіре: Unguenti Hydrargyri oxydi flavi 10,0

Detur in vitro fusco.

Signetur.

Нові слова: vitrum, і n – склянка

fuscus, a, um – темний

3. Перекладіть латиною рецепт:

Візьми: Складного лініменту стрептоциду 50,0

Видай.

Познач.

Нові слова: складний – compositus, a, um

РЕЦЕПТ. ВИПISУВАННЯ РЕЦЕПТІВ НА ТВЕРДІ ЛІКАРСЬКІ ФОРМИ.

СКОРОЧЕННЯ В РЕЦЕПТАХ.

Завдання № 1

1. Перекладіть латиною в номенклатурній та рецептурній формах:

складний порошок солодки, гіркий збір, таблетки “Аллохол”, вкриті оболонкою.

Нові слова: солодка – Glycyrrhiza, ae f

Вкритий оболонкою- obductus, a, um

2. Перекладіть українською мовою рецепт:

Ресіре: Platyphyllini hydrotatratris 0,005

Dibazoli 0,02

Sacchari 0,3

Misce, fiat pulvis. Da tales doses numero 12.

Signa.

Нові слова: saccharum, i n – sugar

3. Перекладіть латиною рецепт:

Візьми: Драже “Ундевіт” числом 40

Видати.

Позначити:

Завдання № 2

1. Перекладіть латиною в номенклатурній та рецептурній формах:

сечогінний збір, свічки “Анузол”, таблетка феназепаму.

2. Перекладіть українською мовою рецепт:

Ресіре: Tabulettas Tetracyclini hydrochloridi cum Nystatino 0,05 numero 20

Detur.

Signetur.

3. Перекладіть латиною рецепт:

Візьми: Плодів смородини

Листя кропиви по 50,0

Змішай, щоб утворився збір

Видай.

Познач

Нові слова: смородина – Ribes, is n

кропива – Urtīca, ae f

Завдання № 3

1. Перекладіть латиною в номенклатурній та рецептурній формах:

квітки ромашки, таблетки пакреатину, вкриті оболонкою, грудний збір.

Нові слова: ромашка – Chamomilla, ae f

2. Перекладіть українською мовою рецепт:

Ресїре: Specīerum antiasthmaticārum 100,0

Detur in sacculo chartaceo.

Signetur.

Нові слова: sacculus, i n – мішечок

chartaceus, a, um – паперовий (прикм.)

3. Перекладіть латиною рецепт:

Візьми: Карбонату кальцію 0,05

Гліцерофосфату кальцію 0,02

Змішай, щоб утворився порошок.

Видай такі дози числом 12.

Познач.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна:

1. Латинский язык и основы медицинский терминологии : учеб. для мед. учеб. заведений III – IV уровней аккред.] / Л.Ю.Смольская, П.А. Содомора, Дз.Ю. Коваль-Гнатив и др.] ; под.общей ред. Л.Ю. Смольской. – К. : ВСИ “Медицина”, 2015. – 456 с.

6. Латинська мова та основи медичної термінології : нац. підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. / Л. Ю. Смольська [та ін.] ; за ред. Л. Ю. Смольської. – 3-тє вид., переробл. и допов. – Київ : Медицина, 2016. – 472 с.

7. Латинська мова та основи медичної термінології : навч. посіб. для студ. I курсу мед. ф-тів / уклад. : А.К. Куліченко, Ю.С. Скрипник, І.О. Хітрова. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2015. – 275 с.

8. Латинська мова: методичний посібник для викладачів / Т.В. Тітієвська, О.О. Хабарова, Ю.С. Скрипник. – Запоріжжя, 2015. – 115 с.

9. Латинська мова. Модуль I : зб. тестових завдань для студентів мед. ф-тів / Т.В. Тітієвська, М.Є. Мартьянова, Ю.С. Скрипник, О.О. Хабарова. – Запоріжжя, 2016. – 76 с.

10. Латинська мова. Модуль 2 : зб. тестових завдань для студентів мед. ф-тів / Т.В. Тітієвська, Ю.С. Скрипник, О.О. Хабарова. – Запоріжжя, 2016. – 83 с.

11. Методичні рекомендації для організації самостійної та індивідуальної позааудиторної роботи студентів “Гістологія внутрішніх органів” / В.К. Сирцов [та ін.]. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2016. – 80 с.

12. Практикум за латинської мови. Частина I. Анатомічна термінологія : для студентів I курсу медичних факультетів / уклад. : А.К. Куліченко, Ю.С. Скрипник, І.О. Хітрова. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2014. – 208 с.

13. Практикум за латинської мови в таблицях і вправах : для студентів I курсу медичних та фармацевтичних факультетів / уклад. : А.К. Куліченко, Ю.С. Скрипник, І.О. Хітрова. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2014. – 106 с.

14. Світлична Є.І. Латинська мова : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Є.І.

Світлична, І.О. Толок. – Х. : Вид-во НФаУ : Золоті сторінки, 2004. – 404 с.

Додаткова:

1. Беляєва О. Латинська мова з основами рецептури і клінічної термінології : навч. посібн. для студ. вищ. мед. навч. закл. / О. Беляєва, І. Сологор. – К. : ВСВ “Медицина”, 2011. – 256 с.

3. Закалюжний М.М. Посібник з анатомічної і клінічної термінології : навч. посіб. для студентів, інтернів мед. ін-тів та курсантів ін-тів удосконалення лікарів / М. М. Закалюжний, М. А. Андрейчин. – К. : Здоров'я, 1993. – 223 с.

4. Козовик І.Я. Латинська мова : підручник для студ. мед. вузів / І.Я. Козовик, Л.Д. Шипайло. – 2-е вид., перероб. – К. : Вища школа, 1993. – 243 с.